

Report on Bachelor Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Erik Müller
Advisor:	PhDr. Michal Hlaváček Ph.D.
Title of the thesis:	Problematika sociálního bydlení

OVERALL ASSESSMENT (provided in English, Czech, or Slovak):

Please provide your assessment of each of the following four categories, summary and suggested questions for the discussion. The minimum length of the report is 300 words.

Contribution

Přínos bakalářské práce pana Müllera vidím v tom, že pokrývá téma, které má poměrně významnou interdisciplinární dimenzi, když lze k problematice sociálního bydlení přistupovat jak z úhlu pohledu ekonomie, ale také z úhlu pohledu sociologie a sociální politiky. Zároveň je toto téma s ohledem na diskuzi o dostupnosti bydlení dosti aktuální, přičemž diskuze z ekonomického úhlu pohledu nejsou příliš časté. Na druhou stranu ale interdisciplinarita a aktuálnost tématu přináší riziko nadměrně normativního přístupu, který se projevuje hlavně v politických diskuzích. Podle mého názoru se nadměrně normativní přístup objevuje i posuzované bakalářské práci, a to jak v popisné části (kapitola 1.5, např. reakce na citace výroků politiků na str. 21-22, kde autor přebírá normativní dikci těchto výroků), tak v interpretaci výsledků analýzy.

Přínos práce vidím také v použití některých ne zcela běžně dostupných dat (především data týkající se sociálního bydlení). Rovněž se mi celkem líbil popis přístupu k sociálnímu bydlení v zahraničí podle jednotlivých zemí, kde mě například překvapil způsob podpory sociálního bydlení ve Skandinávii.

Celkově je nicméně přínos práce p. Müllera poněkud snížen řadou formálních nedostatků, které odrážejí zjevný spěch při dopracování celé bakalářské práce (podrobněji viz níže). Pro mě bakalářská práce příliš neplní svůj implicitní cíl, tedy vnést jasno do systému dávek na bydlení. V popisné části je použito množství převzatého textu, přitom v orientaci v rozdílech mezi různými typy dávek navázaných na bydlení (doplatek na bydlení, příspěvek na bydlení a příspěvek na živobytí) příliš nepomáhá, v popisné části chybí jejich kvantifikace, srovnání jejich výše z různých období či mezinárodní srovnání. Chyběla mi například podrobnější diskuze toho, proč příspěvek na bydlení narostl za 4-6 roků na zhruba dvojnásobek (str. 28 a příloha 3). Je za tímto fenoménem změna systému vyplácení sociálních dávek (tedy PnB nahrazuje jiný typ dávky), růst cen nemovitostí a tedy i nájemného, nárůst počtu vyplácených dávek (k tomu by ale vzhledem k poklesu nezaměstnanosti asi nemělo docházet), či působil jiný vliv? Hrála zde roli migrace sociálně slabších z regionů s vysokými cenami nemovitostí do regionů s nízkými cenami? Chybělo mi trochu regionální srovnání průměrné vyplácené dávky, resp. nájmu, na který byla dávka poskytnuta s místně obvyklým nájemným, což by mohlo lépe indikovat možné zneužívání dávek. Jaký je vzorec pro kalkulaci příspěvku na bydlení a jak se v čase měnil?

Methods

Metody použité v analytické části práce, výsledky analýz i jejich interpretace jsou do značné míry ovlivněny použitými daty, když autor používá průřezová data napříč 77 okresy pro rok 2016. Navíc některé z veličiny jsou strukturovány pouze podle jednotlivých krajů. Použité metody (v zásadě OLS) tak logicky podléhají problému endogenity, který dosti relativizuje interpretaci výsledků (tuto relativizaci ale autor příliš neprovádí). Škoda, že autor neuspěl v získání panelových dat, kde by se daly použít pokročilejší ekonometrické metody, které by problém endogenity mohly pomoci odstranit. V tomto světle vypadá jako poněkud podivně, když se autor podivuje nad souběžnou signifikancí rovnic 1 a 2 (str. 31-32; „Neschopnost odmítnout jednu z hypotéz, se může zdánlivě jevit jako paradoxní, protože

Report on Bachelor Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Erik Müller
Advisor:	PhDr. Michal Hlaváček Ph.D.
Title of the thesis:	Problematika sociálního bydlení

obě zmiňované rovnice jsou v zásadě svým protikladem.“), které obsahují obdobné proměnné, pouze je prohozena závislá a nezávislá proměnná (výše vyplacených dávek na bydlení a úrovně resp. změny nezaměstnanosti). Vzhledem ke korelaci obou proměnných, která ale dost dobře může záviset na vlivu třetího faktoru (tedy v strukturálně slabých regionech je vyšší počet resp. přírůstek nezaměstnaných a zároveň obecně vyšší vyplácené sociální dávky) ale nelze bez problémů činit závěry, které autor činí. V interpretacích rovnic působí rovněž dosti rušivě, když autor prezentuje výsledky často „v tokové“ dikci (např. sleduje vliv dávek na zlepšování nezaměstnanosti), přitom je ale povaha dat statická.

Analýza zároveň není prezentována nejpřehledněji- například z grafů z kapitoly 2.1 „Data“ (přílohy 3-5) by se mohlo zdát, že autor používá panelová data za okresy za roky 2011- 2016. Velmi neprakticky působí rovněž umístění popisků veličin v příloze, kdy čtenář musí při procházení výsledků práce listovat na její konec. Vedle toho se je příloha chybně označena (8 místo 9), nesedí v ní popisky některých veličin (kupní cena bytů zcela jistě není v tis. Kč za m², nezaměstnanost není v p.b., ale v %). Tabulky výsledků působí jako jednoduchý copy paste ze statistického programu bez výraznějších úprav.

Úprava regionálního nominálního HDP na HDP reálný, kterou autor provádí (str. 30) je poněkud zbytečná, jednodušší by bylo použít rovnou regionální reálný HDP, který je na ČSÚ normálně dostupný.

Literature

Použitá literatura je vzhledem k tématu v zásadě adekvátní. Vzhledem k spěchu v dopracování a ne zcela dobré formální stránce práce se ale objevují poměrně časté citační chyby, které jsou asi neúmyslné, ale stejně zhoršují celkový dojem z bakalářské práce. Například není vždy zcela jasné, jaká část textu v rámci popisné části je převzata a jaké je vlastní autorovi, u některých citací autor necituje původní zdroj, ale pouze zdroj sekundární, u některých citačních zdrojů není uveden v textu rok (Nešpor na str. 4, Baxa na str. 4, Haverinen na str. 8), někde mi citace úplně (např. odkud byly převzaty popisy konceptů housing ready a housing first na str. 8?, s. 10 „...alespoň podle Linda...“ chybí citace na Lind).

Manuscript form

Ačkoli autor na práci pracuje již dva roky (stejně téma rozpracoval již v minulém akademickém roce, kdy práci neodevzdal a byla mu zadána znovu; letos pak práci odevzdal na poslední chvíli a neměl jsem příliš možností ji ovlivnit) je na posuzovaném textu bohužel velmi poznat, že byl dokončován ve velkém spěchu a bez dostatečné editace. Text obsahuje velkou řadu překlepů, gramatických chyb (hlavně v interpunkci), duplicitního textu (např. přímá citace práce Skopeček „neexistuje něco jako nárok na bydlení“ se objevuje na str. 21 i 25) i podivných formulací. Je nepořádek v číslování poznámek pod čarou. Nepříliš dobrá forma celého rukopisu se projevuje v obtížné srozumitelnosti některých pasáží, či v ne zcela dobré interpretaci výsledků.

Některé části bakalářské práce jsou nadměrně popisné, není úplně zřejmé proč autor definuje některé pojmy, které potom příliš nepoužívá (např. obecná definice sociální politiky)

Report on Bachelor Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Erik Müller
Advisor:	PhDr. Michal Hlaváček Ph.D.
Title of the thesis:	Problematika sociálního bydlení

Summary and suggested questions for the discussion during the defense

Celkově bakalářské práce pana Müllera pokrývá zajímavé a aktuální téma. Teoretická část práce mi připadla jako poněkud nadměrně popisná, zároveň se domnívám, že by měla být přehlednější. Provedená empirická analýza se může zdát jako poněkud simplistická, nicméně vzhledem k datovým omezením a vzhledem k aktuálnosti tématu bych ji pro bakalářský stupeň byl ochoten považovat za dostatečnou.

Bohužel zjevný spěch při jejím dokončování se projevil v četných formálních chybách jak v stylistické, tak v citační rovině. Ty se bohužel projevují v nepřilíh dobré interpretaci výsledků analýzy v ne zcela přesvědčivých závěrech celé bakalářské práce.

V rámci své obhajoby by autor mohl například:

- 1) Reagovat na mé připomínky z posudku (např. doplnit vysvětlení nárůst PnB, srovnání průměrné dávky v místně obvyklým nájemným...)
- 2) Pokusit se odpovědět na otázku, jaká byla role regulace resp. deregulace nájemného v rámci historie sociálního bydlení.
- 3) Vyjasnit rozdíly mezi PnB, DnB, PnŽ.

SUMMARY OF POINTS AWARDED (for details, see below):

CATEGORY	POINTS
<i>Contribution</i> (max. 30 points)	16
<i>Methods</i> (max. 30 points)	16
<i>Literature</i> (max. 20 points)	11
<i>Manuscript Form</i> (max. 20 points)	10
TOTAL POINTS (max. 100 points)	53
GRADE (A – B – C – D – E – F)	E

NAME OF THE REFEREE: PhDr. Michal Hlaváček Ph.D.

DATE OF EVALUATION: 29. 8. 2018

Referee Signature

EXPLANATION OF CATEGORIES AND SCALE:

CONTRIBUTION: *The author presents original ideas on the topic demonstrating critical thinking and ability to draw conclusions based on the knowledge of relevant theory and empirics. There is a distinct value added of the thesis.*

<i>Strong</i>	<i>Average</i>	<i>Weak</i>
30	15	0

METHODS: *The tools used are relevant to the research question being investigated, and adequate to the author's level of studies. The thesis topic is comprehensively analyzed.*

<i>Strong</i>	<i>Average</i>	<i>Weak</i>
30	15	0

LITERATURE REVIEW: *The thesis demonstrates author's full understanding and command of recent literature. The author quotes relevant literature in a proper way.*

<i>Strong</i>	<i>Average</i>	<i>Weak</i>
20	10	0

MANUSCRIPT FORM: *The thesis is well structured. The student uses appropriate language and style, including academic format for graphs and tables. The text effectively refers to graphs and tables and disposes with a complete bibliography.*

<i>Strong</i>	<i>Average</i>	<i>Weak</i>
20	10	0

Overall grading:

TOTAL	GRADE
91 – 100	A
81 - 90	B
71 - 80	C
61 – 70	D
51 – 60	E
0 – 50	F